

MITTEILUNGEN

DER K. u. K. WARENVERKEHRSSZENTRALE
FÜR DAS ÖSTERREICHISCH-UNGARISCHE OKKUPATIONSGBIET.

WIADOMOŚCI

C. i K. ZARZĄDU OBROTU TOWAROWEGO
DLA AUSTRYACKO-WĘGIERSKIEGO OBSZARU OKUPACYJNEGO.

Telegramme: Warenver-
kehrszentrale Krakau.
Fernsprechnummer: 3582

Erscheint zweimal monatlich als Beilage der Rmtsblätter im Okkupationsgebiet.
Wychodzi dwa razy miesięcznie jako dodatek do Dzienników urzędowych obszaru okupacyjnego.

Telegramy: Zarząd obrotu
towarowego Kraków.
Telefon Nr. 3582.

Krakau 15. Dezember 1916

N° 28.

Kraków 15. Grudnia 1916

Der provisorische Staatsrat im Königreich Polen.

Auf Allerhöchsten Befehl Seiner Majestät des Kaisers von Österreich und Apostolischen Königs von Ungarn und Seiner Majestät des Deutschen Kaisers wird folgendes verordnet:

§ 1. Bis auf Grund eines zu vereinbarenden Wahlverfahrens ein Staatsrat im Königreiche Polen gebildet sein wird, wird ein provisorischer Staatsrat mit dem Sitze in Warschau errichtet.

Dieser Staatsrat besteht aus fünfundzwanzig Mitgliedern, die mit den Wünschen und Interessen des Volkes vertraut und vermöge ihrer Lebensstellung zur Vertretung aller Gebiete und Berufskreise innerhalb der beiden Generalgouvernements befähigt sind. Fünfzehn Mitglieder werden aus dem deutschen Verwaltungsgebiete, zehn Mitglieder aus dem österreichisch-ungarischen Verwaltungsgebiete entnommen.

Die Mitglieder dieses Staatsrates werden auf Grund Allerhöchsten Befehles Seiner Majestät des Kaisers von Österreich und Apostolischen Königs von Ungarn und Seiner Majestät des Deutschen Kaisers durch gemeinsamen Erlass der beiden Gouverneure berufen.

Wenn ein Mitglied wegfällt, wird nach den vorangehenden Vorschriften ein anderes Mitglied berufen.

§ 3. Die beiden Generalgouverneure entsenden in den Staatsrat je einen Regierungskommissär und je zwei Stellvertreter. Zur Einholung von Äusserungen oder zur Erteilung von Aufklärungen können von jedem Generalgouverneur nach Bedarf auch sonstige Vertreter zu den Sitzungen des Staatsrates entsendet werden.

Die Regierungskommissäre und die sonstigen Vertreter müssen jederzeit gehört werden.

§ 4. Der Staatsrat versammelt sich das erstemal auf Einladung der beiderseitigen Regierungskommissäre und wählt aus seiner Mitte mit absoluter Stimmenmehrheit den Vorsitzenden und seinen Stellvertreter.

Der Vorsitzende führt den Titel Kronmarschall.

§ 5. Die weiteren Sitzungen des Staatsrates werden vom Kronmarschalle einberufen.

Eine Sitzung muss stattfinden, wenn einer der beiden Regierungskommissäre oder die Mehrheit der Mitglieder es verlangen.

Tymczasowa Rada Stanu w Królestwie Polskiem.

Z najwyższego rozkazu Jego Cesarskiej Mości Cesarza Austrii i Apostolskiego Króla Węgier i Jego Cesarskiej Mości Cesarza Niemieckiego zarządza się, co następuje:

§ 1. Do czasu ustanowienia Rady Stanu w Królestwie Polskiem na podstawie postępowania wyborczego, które będzie przedmiotem odrębnego porozumienia, tworzy się tymczasową Radę Stanu z siedzibą w Warszawie.

Ta Rada Stanu składa się z dwudziestupięciu członków, którzy obeznani są z życzeniami i interesami narodu i mocą swego stanowiska powołani do reprezentowania wszystkich ziem i wszelkich kół zawodowych w obrębie obu Jenerał-Gubernatorstw. Piętnastu członków powołanych będzie z niemieckiego, dziesięciu z austriacko-węgierskiego obszaru administracyjnego.

§ 2. Członkowie tej Rady Stanu powołani zostają na podstawie Najwyższego rozkazu Jego Cesarskiej Mości Cesarza Austrii i Apostolskiego Króla Węgier i Jego Cesarskiej Mości Cesarza Niemieckiego wspólnym reskryptem obu Jenerał-Gubernatorów.

W razie ubytku członka Rady Stanu powołany będzie inny w myśl powyższych przepisów.

§ 3. Każdy z Jenerał-Gubernatorów wysyła do Rady Stanu jednego komisarza rządowego i dwóch zastępców. Każdy Jenerał-Gubernator może dla uzyskania oświadczeń lub udzielenia wyjaśnień wysłać wedle potrzeby innych jeszcze przedstawicieli na posiedzenia Rady Stanu.

Komisarze rządowi i inni przedstawiciele muszą każdej chwili być wysłuchani.

§ 4. Rada Stanu zbiera się za pierwszym razem na zaproszenie obu komisarzy rządowych i wybiera ze swego grona bezwzględną większością głosów przewodniczącego i jego zastępcę.

Przewodniczącemu przysługuje tytuł Marszałka Koronnego.

§ 5. Dalsze posiedzenia Rady Stanu zwołuje Marszałek Koronny.

Posiedzenie musi się odbyć, jeżeli żąda tego jeden z komisarzy rządowych lub większość członków Rady Stanu.

§ 6. Der Staatsrat beschliesst seine Geschäftsordnung und wählt insbesondere einen geschäftsführenden Ausschuss.

Die Geschäftssprache des Staatsrates ist die polnische. Die behördlichen Organe sind berechtigt, sich der deutschen Sprache zu bedienen.

Die Sitzungen des Staatsrates sind nicht öffentlich.

§ 7. Der Staatsrat hat in allen Fragen der Gesetzgebung, in denen die beiden Verwaltungen gemeinsam oder einzeln an ihn herantreten, sein Gutachten abzugeben.

Er ist berufen, an der Schaffung weiterer staatlicher Einrichtungen im Königreiche Polen mitzuwirken.

Zu diesem Zwecke hat der Staatsrat

- a) die Entwürfe der Verordnungen auszuarbeiten, durch welche die gemeinsame Vertretung der von der österreichisch-ungarischen Monarchie und vom Deutschen Reiche verwalteten Teile des Königreichs Polen geregelt wird;
- b) Die Einrichtung einer polnischen Staatsverwaltung vorzubereiten.

Ausserdem hat der Staatsrat

1. Initiativanträge und Anregungen in Landesangelegenheiten vorzubringen,

2. An der Bildung der polnischen Armee mit dem hiezu betrauten höchsten militärischen Befehlshaber der verbündeten Mächte mitzuwirken,

3. Beschlüsse über die Behebung der Kriegsschäden und über die wirtschaftliche Belebung des Landes zu fassen und die hiezu erforderlichen Mittel aus den von den beiderseitigen Verwaltungen zur Verfügung gestellten Krediten anzuweisen oder durch Zuschlag zu den direkten Steuern oder durch Aufnahme von Anleihen aufzubringen.

Die im Sinne des Punktes 3 gefassten Beschlüsse werden, wenn sie die Zustimmung derjenigen Verwaltung finden, auf deren Gebiet sie sich erstrecken, von dieser Verwaltung durch Verordnung in Vollzug gesetzt.

§ 8. Diese Verordnung tritt mit dem Tage der Kundmachung in Kraft.

Der Generalgouverneur:
Kuk.

Der Generalgouverneur:
von Beseler.

Jenerał-Gubernator:
Kuk.

Jenerał-Gubernator:
von Beseler.

§ 6. Rada Stanu uchwala swój regulamin, w szczególności zaś wybiera wydział wykonawczy.

Rada Stanu urzęduje w języku polskim. Organa władz okupacyjnych mają prawo posługiwać się językiem niemieckim.

Posiedzenia Rady Stanu odbywają się z wyłączeniem jawności.

§ 7. We wszystkich sprawach prawodawczych, w których obie administracje wspólnie lub jedna z nich zwróci się do Rady Stanu, winna jest Rada Stanu wydać swoją opinię.

Rada Stanu jest powołana do współdziałania przy tworzeniu dalszych urzędów państwowych w Królestwie Polskiem.

W tym celu ma Rada Stanu:

- a) wypracować projekty rozporządzeń, ustanawiających wspólne przedstawicielstwo części Królestwa Polskiego, administrowanych przez Monarchię Austriacko-Węgierską i Rzeszę Niemiecką,
- b) przygotować urządzenie polskiej administracji państwowej.

Nadto ma Rada Stanu:

1. przedstawić z własnej inicjatywy wnioski i projekty w sprawach krajowych,

2. w tworzeniu wojska polskiego współdziałać z naczelnym komendantem wojskowym mocarstw sprzymierzonych, któremu powierzono to zadanie.

3. uchylać postanowienia w sprawie usunięcia szkód wojennych i gospodarczego ożywienia kraju, a potrzebne ku temu środki asygnować z kredytów oddanych sobie do dyspozycji przez obie administracje lub też uzyskać je przez ustanowienie dodatków do podatków bezpośrednich albo przez zaciąganie pożyczek.

Uchwały powzięte w myśl punktu 3. po wyrażeniu zgody na nie tej administracji, do której obszaru się odnoszą, mają być przez tę administrację wprowadzone w życie w drodze rozporządzenia.

§ 8. Rozporządzenie niniejsze nabiera mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia.

Technische Gummi-
und Asbestwaren,
Treibriemen, Kalt-
leim u. s. w.

Techniczne towary
gumowe i asbesto-
we, pasy pędne,
zimny klej stolarski
i t. d.

FRIEDRICH ROTTER, Wien IV. Wiedner Gürtel 56

k. u. k. Hoflieferant u. Kammerlieferant des Erzherzogs Karl Stephan.

„Bestimmungen über den Privatpost- und Telegraphenverkehr des österreichisch-ungarischen Okkupationsgebietes in Polen“ (II. Teil des Verkehrs mit dem k. u. k. Okkupationsgebietes in Polen) sind bereits im Selbstverlage der k. u. k. Warenverkehrszentrale erschienen und dort zum Preise 60 Heller zu beziehen.

„Postanowienia dotyczące prywatnego obrotu pocztowego i telegraficznego w austro-węgierskim obszarze zajętym Polski“ (II. Część obrotu z c. i k. obszarem zajętym Polski) pojawiły się własnym nakładem c. i k. Zarządu obrotu towarowego i są tamże do nabycia w cenie 60 halerzy za egzemplarz.

Die Handels- u. Gewerbekammer in Prag, 660-I.

bietet den Interessenten in Polen **unentgeltlich** ihre Dienste für Erteilung von Auskünften über alle den Handel mit dem Kammerbezirke betreffenden Angelegenheiten wie auch für Namhaftmachung von Bezugsquellen der einschlägigen Artikel an.

==== Korrespondenz auch polnisch. ====

291

Telephon: 60, 250, 810.

Bureaustunden für den Parteienverkehr: $\frac{1}{2}$ 10—1.

Izba Handlowa i Przemysłowa w Pradze, 660-I.

udziela Interesentom z Polski **bezpłatnych** wiadomości w sprawach handlowych i wskazuje źródła zakupu towarów w swoim obwodzie.

Korespondencya także w języku polskim.

Telefon: 60, 250, 810.

==== Godziny przyjęć od: $\frac{1}{2}$ 10—1. ====

POSTWESSEN.

Zensur der Privatpostsendungen aus der Monarchie in die k. u. k. Okkupationsgebiete in Polen. Privatpostsendungen nach den k. u. k. Okkupationsgebieten in Polen, Serbien, Montenegro und Albanien werden in der Monarchie hinsichtlich der Zensur wie Sendungen nach dem Inlande behandelt. Es können demnach von nun an private Briefe und private Geldbriefe aus der Monarchie nach dem Bereiche des Militärgeneralgouvernements in Polen offen und verschlossen aufgegeben werden und dürfen die privaten Geldbriefe und die Postanweisungen schriftliche Mitteilungen privater Natur enthalten. (Tel. Nr. 50988) A. O. K. vom 15. November 1916).

Der Postverkehr des Militärgeneralgouvernements Lublin mit Deutschland und dem Generalgouvernement Warschau. Für den Postverkehr des Militärgeneralgouvernementsgebietes Lublin mit Deutschland und dem Generalgouvernement Warschau wurde auch die polnische Sprache, aber vorläufig nur auf Postkarten, zugelassen. (Kmg. des A. O. K.: Tel. Nr. 52428 A. O. K.)

SPRAWY POCZTOWE.

Cenzura prywatnych przesyłek pocztowych z Monarchii do c. i k. obszarów zajętych Polski. Z prywatnymi przesyłkami pocztowymi do c. i k. obszarów zajętych Polski, Serbii, Czarnogóry i Albanii postępować się będzie w Monarchii odnośnie do cenzury jak z przesyłkami wewnątrz kraju. Odtąd można wysyłać z Monarchii do obszarów Wojskowego Jeneralnego Gubernatorstwa w Polsce prywatne listy i prywatne listy pieniężne, zaś prywatne listy pieniężne i przekazy pocztowe zawierać mogą pisemne wiadomości treści prywatnej. (Tel. Nr. 50988/A. O. K. z 15. listopada 1916).

Obrót pocztowy Wojskowego Jeneralnego Gubernatorstwa Lubelskiego z Niemcami i Jeneralnem Gubernatorstwem Warszawskiem. W obrocie pocztowym na obszarach Wojskowego Jeneralnego Gubernatorstwa Lubelskiego z Niemcami i Jeneralnem Gubernatorstwem Warszawskiem dopuszczony został także język polski, na razie jednak tylko na kartach pocztowych. (Obwieszczenie N. D. A.: Tel Nr. 52428/N. D. A.).

Maszyny i narzędzia rolnicze Nawozy sztuczne Nasiona rolnicze dostarcza: SYNDYKAT ROLNICZY W KRAKOWIE.

279

Alle Ansuchen um Ein- und Ausfuhrbewilligungen sind gestempelt (Stempelmarken des M. G. G.) einzureichen.

Wszelkie prośby o pozwolenie wywozu i przywozu muszą być zaopatrzone w znaczki stemplowe Wojsk. Gen. Gubern.

Beocsiner Cementfabriken Union Aktien-Gesellschaft

Zentralbureau: Budapest, V. Alkotmány-u 10.

BEOCSIN (Syrmien)

Fabriken: **SELYP** (Komitat Nógrád)

Produktionsfähigkeit:

35.000 Waggons Portlandcement

10.000 Waggons Romancement

6.000 Waggons Trassmehl

Zsolnaer und Lédeczer Portlandcementfabriken A. G.

Zentralbureau: Budapest, V. Alkotmány-u 10.

LITVAILLO (Komitat Trencsén)

Fabriken: **LÉDECZ** (Komitat Trencsén)

Produktionsfähigkeit:

18.000 Waggons Portlandcement

314

Die Normen weit übersteigende Zug- und Druckfestigkeit! — Leichtes Volumengewicht!

Eisenbahnwesen.

Eröffnung der Personen- Haltestelle „Zwierzyniec Ort“. Ab 1. Dezember 1916 wurde auf der Strecke Rejowiec—Belzec zwischen der Station Zwierzyniec und der Betriebsausweiche Wywłóczka die neuerrichtete Personenhaltestelle „Zwierzyniec Ort“ eröffnet.

Ausgestaltung der Betriebsausweiche Sołtyków als Station. Mit Gültigkeit vom 20. November 1916 wurde die k. u. k. Betriebsausweiche Sołtyków als Station für den gesamten Personen- und Gepäckverkehr sowie für den Güterverkehr in Wagenladungen ausgestellt.

Ergänzung der Tarife. Tarife 4 (Getreide), 10 (Eisen- und Stahlwaren usw.), 20 (Kalk usw.), 25 (Kartoffeln), 29 (Erze u. s. w.), 31 (Roheisen), 32 (Holz für Eisenbahnzwecke) des direkten Güterverkehrs der k. u. k. Heeresbahn Nord (Verkehr mit Österreich) wurden weiterergänzt.

Kolejnictwo.

Otwarcie przystani osobowej „Miejscowości Zwierzyniec“. Z dniem 1. grudnia otwartą została nowo urządzona przystań „Miejscowość Zwierzyniec“ położona na linii Rejowiec-Belzec między stacją „Zwierzyniec“ a wymijalnią „Wywłóczka“.

Przeobrażenie wymijalni „Sołtyków“ na stację. Z dniem 20. listopada przeobrażoną została c. i k. wymijalnia „Sołtyków“ na stację dla wszelkiego obrotu osobowego i pakunkowego, jakoteż i towarowego w ładunkach całowozowych.

Uzupełnienie taryfy. Uzupełnione zostały w dalszym ciągu następujące taryfy dla bezpośredniego obrotu towarowego c. i k. wojskowej kolei północnej (obrot z Austrią): 4 (zboże), 10 (towary żelazne i stalowe itp.), 20 (wapno i t. p.), 25 (ziemiaki), 29 (rudzie i t. p.), 31 (żelazo surowe), 32 (drzewo dla celów kolejowych).

„STANDARD“

Gesellschaft m. b. H. für technische Artikel
Pick & Winterstein, Kuschnitzky & Grünhut
WIEN - PRAG - BUDAPEST - FIUME

Grosshandlungshaus für
technische Betriebserfordernisse
liefert

Technische Gummiwaren, Asbestfabrikate, Armaturen, Transmissions-Bestandteile, alle Arten von Treibriemen und Transportgurten, Hebezeuge, Spezialartikel für Brauereien und Weinkellereien, Rostschutzfarben u. s. w. in gediegenen Qualitäten zu vorteilhaften Preisen.

Offerte auf Verlangen.

Wielki Dom handlowy dla technicznych zapotrzebowań fabrycznych
dostarcza

Techniczne towary gumowe, wyroby asbestowe, armatury, części składowe do transmisji wszelkiego rodzaju, pasy i rzemienie, lewary, artykuły specjalne dla browarów i winiarń. Farby przeciw rdzewieniu i t. d. w przedniej jakości i przystępnych cenach.

Oferty na żądanie.

**Jedes Quantum
Ausreibbürsten, Reisbesen,
Bürsten u. Pinseln**

304

liefert prompt und billigt

**BÜRSTENFABRIK
FRANZ WANKO, Wien VII., Neubaugasse 9.**

Telefon Nr. 35357.

Interurban Telefon Nr. 35357.

**Chenillien, Seiden, Cachmiertücher u. Echarpes
wie überhaupt alle Modetücher**

bei Tücher und Modenwarenfabrik

FERDINAND HAUSNER, Wien VII., Kaiserstrasse 76.

Fabrik in Kreuzberg (Böhmen).

**Sznelki, jedwabie, kaszmiry i echarpes
jak wogóle sukna modne**

poleca fabryka sukna i towarów modnych

FERDYNANDA HAUSNERA, Wiedeń VII., Kaiserstr. 76.

Fabryka w Kreuzbergu (Czechy).

303

Wirtschaftliche Mitteilungen aus dem k. u. k. Okkupationsgebiete in Polen.

Errichtung einer Aus- und Einfuhrstelle in Nowy Korczyn. Mit 20. November 1916 wurde die Aus- und Einfuhrstelle in Nowy Korczyn (Zollexpositur Borusowa errichtet). (Mitteil. des Kr. Kmdos Busk vom 20. November 1916).

Neue Eintrittsstation für die Schlachtgeflügeltransporte aus dem k. u. k. Okkupationsgebiete in Polen. Für die bewilligten Schlachtgeflügeltransporte wurde als Eintrittsstation auch das k. k. Nebenzollamt Rozwadów bestimmt (Kmg. der gal. Staathalterei vom 4. Dezember 1916 Z. 8289/XVII, 19832).

Expositur des „Centralne Towarzystwo rolnicze“ im Königreich Polen wurde in Lublin errichtet. („Gaz. Kiel.“ vom 29. November 1916).

Wiadomości gospodarcze z c. i k. obszarów zajętych Polski.

Założenie stacyi wywozowej i przywozowej w Nowym Korczyniu. Z dniem 20. listopada 1916 założoną została w Nowym Korczyniu stacya wywozowa i przywozowa z ekspozyturą celną w Borusowej. (Doniesienie Kom. obw. w Busku z 20. listopada 1916).

Stacya wejścia dla transportów drobiu rzeźnego z c. i k. obszarów zajętych Polski. C. k. poboczny urząd celny w Rozwadowie ustanowiono jako stacyę wejścia dla transportów drobiu rzeźnego. (Obwieszcz. gal. Namiest. z dnia 4. grudnia 1916 L. 8289/XVII, 19832).

Ekspozytura Centralnego Towarzystwa rolniczego w Królestwie Polskiem otwartą została w Lublinie. („Gaz. Kiel.“ z 29. listopada 1916).

Oekonomischer Verband der Landwirtschafts-Genossenschaften in Lemberg

322

(Handelsorgan der General-Verwaltung der Landwirtschafts-Genossenschaften) G. m. b. H.

Zurzeit: **KRAKAU, Ringplatz Nr. 22, I. St.** — Expositur: Wien VI, Mariahilferstrasse 1, c. Telephon 3307. — Filiale: Lemberg, Mickiewiczagasse 26. Telephon 285.

Lagerplätze: Bielitz-Biala, Lemberg.

Liefert en gros: a) sämtliche Verbrauchsprodukte und Approvisionsartikel b) Landwirtschaftliche Artikel c) Bau und Konstruktions-Materialien d) Kohle, Petroleum, Schmiere etc.

ZWIĄZEK EKONOMICZNY KÓŁEK ROLNICZYCH WE LWOWIE

(Organ handlowy Zarządu głównego Tow. Kółek rolniczych) Stow. zar. z ogr. por.

Obecnie: **KRAKÓW, Rynek główny L. 22, I. p.** — Ekspozytura: Wiedeń VI, Mariahilferstrasse 1. c. Telefon 3307. — Filia: Lwów, ul. Mickiewicza 26. Telefon 285.

Magazyny: Bielsko-Biała, Lwów.

Dostarcza hurtownie: a) artykułów spożywczych i codziennego zapotrzebowania b) artykułów wchodzących w zakres rolnictwa c) artykułów budowlanych d) węgla, nafty, smarów i t. d.

TOWARZYSTWO AKCYJNE
POLSKA CENTRALA HANDLOWA
 w Radomiu, przy ul. Szerokiej Nr. 1

289

rozpoczęło czynności w kierunku aprowizacji obszaru Polski, okupowanego przez c. i k. wojska austriacko-węgierskie i dokonywa zakupów artykułów spożywczych i pierwszej potrzeby z pierwszej ręki.

Towarzystwo posiada wyłączne prawo sprowadzania artykułów wymienionych dla rzeczonoego obszaru z krajów neutralnych.

Bank zur Förderung der forstlichen Interessen. W. Koleczko tritt in der Zeitschrift „Dziennik Narodowy“ vom 24. November 1916 für die Errichtung einer Bank, welche den Waldbesitzern Vorschüsse zur Waldexploitation und Hebung der Forstwirtschaft erteilen würde, um sie auf diese Weise von Holzhändlern unabhängig zu machen, ein.

Bank dla popierania leśnictwa. W „Dzienniku Narodowym“ z dnia 24. listopada 1916 domaga się W. Koleczko założenia banku, któryby, przez udzielanie właścicielom lasów zaliczek na eksploatację zrębów i podniesienie gospodarstwa leśnego, uwolnił w ten sposób właścicieli od spekulantów drzewnych.

Die Untersuchungsstelle für landwirtschaftliche Produkte. Die Untersuchungsstelle für landwirtschaftliche Produkte des Militärgeneralgouvernements (siehe „Mitteilungen“ Nr. 23) nimmt auch die Untersuchung von Schmierölen und Schmierfetten auf deren technische Eignung und Qualität vor.

Zwecks Durchführung derselben ist ein ca $\frac{1}{2}$ kg

Stacya dla badania produktów rolniczych. Stacya dla badania produktów rolniczych przy Wojskowym Jeneralnem Gubernatorstwie (patrz Wiadomości Nr. 23) przedsiębierze także badanie olejów i tłuszczów smarowych odnośnie do ich technicznego zastosowania i jakości. Celem przeprowadzenia badania należy przesać wyżej wymienionej stacyi w Lublinie około $\frac{1}{2}$ kg. wzglę-

„MINIMAX“

ist für Baracken, Fabriken, Spitaeler, Verpflegsmagazine, Mühlen, etc. ein unentbehrliches Feuerlöschmittel, welches bei der k. u. k. Heeresleitung eingeführt und bestbewahrt ist.

Mit Aufklärung und Prospekt dient die

Ungarische Minimax Aktiengesellschaft
 Budapest, VI. Rózsa u. 85.

<p>Verdauungsfördernd, schleimlösend, säuernd.</p> <p>MATTONI'S GIESSHÜBLER REIN NATÜRLICHER ALKALISCHER SAUERBRUNN</p> <p>273</p> <p>Alleiniger Generalvertreter und Engroslager für Galizien und Königreich Polen KARL SCHOPPER, KRAKAU Karmelicka 39. Militärbehörden und Sanitätsanstalten erhalten Vorzugspreise.</p>	<p>Ułatwia trawienie. rozpuszcza flegmę usuwa kwasy.</p> <p>MATTONIEGO GIESSHÜBLER ZUPEŁNIE NATURALNA ALKALICZNA SZCZAWA</p> <p>Wyłączny zastępca generalny i hurtowny skład dla Galicyi i Królestwa Polskiego KAROL SCHOPPER, KRAKÓW Karmelicka 39. Dla Władz wojskowych i instytucji sanitarnych ceny wyjątkowe.</p>
---	---

bezw. $\frac{1}{2}$ l grosse Probe der genannten Stelle nach Lublin einzusenden, welche das Ergebnis, ausgedrückt in den üblichen technischen Normen wie spez. Gewicht, Viskosität und Englergraden, Flammpunkt und eventuell auch Verdampfbarkeit, in amtlichen Charakter besitzenden Zertifikaten bekannt gibt. — Die Untersuchung erfolgt für die Militärverwaltung kostenlos, für andere Einsender nach einem demnächst erscheinenden Tarif. (M. G. G. vom 2. November 1916, Z. F. Nr. 115010).

Einführung der Fabriksinspektion im k. u. k. Okkupationsgebiete. Zwecks Überwachung der Durchführung aller durch die sozialpolitische Gesetzgebung den in industriellen Untersuchungen angestellten Arbeitern zugestandenen Fürsorgemassnahmen wird im Okkupationsgebiete der Fabriksinspektionsdienst eingeführt und demselben als integrierender Teil die Überwachung des Dampfkesselbetriebes angegliedert.

Die Fabriksinspektion wird von einzelnen Fabriksinspektoren ausgeübt; für die Dampfkesselüberwachung kommen ausserdem autorisierte Vereine und Zivilorgane in Betracht. Die Oberaufsicht über beide Dienste führt

dnie $\frac{1}{2}$ litra próbki, podając do wiadomości rezultat badania na certyfikatach posiadających charakter urzędowy ujęty w zwyczajnych technicznych prawidłach n. p. przez zapodanie specjalnego ciężaru, stopnia płynności i Englera, temperatury zapłonięcia i ewentualnie także stopnia parowania. — Dla Zarządu wojskowego dokonuje się badania bezpłatnie, dla innych przysyłających próbki wedle wydać się mającej taryfy. (W. J. G. z 2. listopada 1916, Z. F. Nr. 115010).

Wprowadzenie inspekcji fabrycznej na c. i k. obszarze zajętem. Dla czuwania nad zabezpieczeniem robotnikom, zatrudnionym w zakładach przemysłowych, tych wszystkich dobrodziejstw, które dla nich stwarza socjalno polityczne ustawodawstwo — wprowadza się na obszarze zajętem inspekcję fabryczną i przydziela się do niej jako integralną część nadzór nad ruchem kotłów parowych.

Inspekcję fabryczną wykonują poszczególni inspektorowie fabryczni — dla nadzoru nad kotłami parowymi przewiduje się oprócz tego także użycie autoryzowanych towarzystw i organów prywatnych. Nadzór

A. Gerngross

A. G.

Modernstes weltstädtisches Etablissement.

Nowoczesny Zakład wielkomiejski.

WIEN VII. WIEDEN VII.

Mariahilferstrasse 38-48, Kirchengasse 2-4.

...

ENGROS-EXPORT. HURTOWNIE-EKSPORT.

GROSSTE AUSWAHL, BILLIGSTE PREISE.

NAJWIĘKSZY WYBÓR, NAJTAŃSZE CENY.

<p>Seidenstoffe = = = =</p> <p>Wollstoffe = = = =</p> <p>Waschstoffe = = = =</p> <p>Bänder = = = =</p> <p>Spitzen und Stickerei</p> <p>Knöpfe und Borten</p> <p>Aufputz-Artikel = =</p> <p>Blumen und Federn</p> <p>und dergleichen.</p>	<p>Materje jedwabne =</p> <p>Materje wełniane =</p> <p>Płótna = = = = =</p> <p>Tasiemki = = = = =</p> <p>Koronki i Hafty = =</p> <p>Guziki i Borty = =</p> <p>Wstawki = = = = =</p> <p>Kwiaty i Pióra = =</p> <p style="text-align: center;">i t. p.</p>
--	--

ENGROS-EXPORT. HURTOWNIE-EKSPORT.

DRAHTSEILE aller ART

Jergitsch
DRAHT

Catalogue Nr. 5 gratis.

Fabriken, in WIEN, GRAZ und KLAGENFURT.

250

ALPENLÄNDISCHE
DRAHTINDUSTRIE

Ferd. Jergitsch' Söhne

Wien I. Friedrichstrasse Nr. 4.

ERNST DANIA & Co.

Wien, X. Leebgasse 4-6.
Telephon 55017 u. 1574.

SPEZIALITÄTEN:

Militärbäckereien, Spezialanlagen für Pferdezwieback etc. Kartoffelverarbeitungsmaschinen, Darre-, Trocknungs-, Kakes-, Zwieback- etc. Öfen, Desinfektionsapparate für Essgeschirr, Anstrich etc.

Eingeführt bei allen k. u. k. Staats- u. Militär- Behörden u. Grossbeir- etc.

Nur erste Referenzen!

302

Max Kohn & Co., Wien I.

Salvatorgasse 6 und 8.

Grosse Auswahl in Wäschestickereien, Wäschebesätzen, Knöpfen, Seiden- u. Samtbändern, Seidenwaren, Spitzen und Posamenten, Neuheiten von Damenputzartikeln.

Wielki wybór przybrań do bielizny, wstawek, guzików, wstążek jedwabnych i aksamitnych, koronek i wyrobów szmuklerskich. Nowości w strojach damskich. 280

der beim Militärgeneralgouvernement angestellte Fabriksobersinspektor. Die Beamten der Fabriksinspektion erhalten vom Militärgeneralgouvernement amtliche Legitimationen und eine Amtsstampiglie mit der Aufschrift: „Der k. u. k. Fabriksobersinspektor“ bzw. „Der k. u. k. Fabriksinspektor“. Die Tätigkeit eines Fabriksinspektors umfasst in der Regel alle Produktionsstätten des ihm zugewiesenen Aufsichtsbezirkes, welche die gewerbmässige bzw. fabrikmässige Erzeugung von Waren bezwecken — mit Ausnahme von privaten Bergbaubetrieben und Bergwerken, Eisenbahnbetrieben und Torfgewinnung. — Die Aufgabe der Fabriksinspektoren gegenüber den Arbeitgebern und Arbeitnehmern besteht in der Überwachung der Vorkehrungen und Einrichtungen, welche die Gewerbsinhaber zum Schutze des Lebens und der Gesundheit der Arbeiter, sowohl in den Arbeitsräumen, als in den Wohnräumen, falls sie solche beistellen, zu treffen verpflichtet sind — der Verwendung von Arbeitern, der täglichen Arbeitszeit, der periodischen Arbeitsunterbrechungen, der Führung von Arbeitsverzeichnissen und des Vorhandenseins von Dienstordnungen, der

naczelnym nad obu rodzajami służby wykonuje starszy inspektor fabryczny, ustanowiony przy Wojskowym Jeneralnem Gubernatorstwie. Urzędnicy inspekcji fabrycznej otrzymają z Jeneralnego Gubernatorstwa urzędowe legitymacje i także pieczęcie z napisem: „c. i k. starszy inspektor fabryczny“, względnie „c. i k. inspektor fabryczny“. Działalność inspektora fabrycznego obejmuje w przydzielonym mu okręgu nadzorczym z zasady wszelkie zakłady wytwórcze, w których w sposób przemysłowy, względnie fabryczny wytwarza się towary, z wyjątkiem prywatnych przedsiębiorstw górniczych i kopalnianych, przedsiębiorstw kolejowych i wydobywania torfu. — W stosunku do pracodawców i przedsiębiorców jest zadaniem inspektorów fabrycznych czuwać nad środkami i urządzeniami, które przedsiębiorcy obowiązani są stosować dla ochrony życia i zdrowia robotników, zarówno w miejscach pracy, jak w udzielonych robotnikom pomieszkaniach, — nad sposobem użycia robotników, czasem pracy dziennej i odpoczynków, nad prowadzeniem wykazów robotniczych i ogłaszaniem porządku służbowego, nad wypłatą zarobków i książek

RUDOLF BÄCHER

ROUDNICE N. LABA
CZECHY.

RAUDNITZ A. ELBE
BÖHMEN.

Największa fabryka
pługów
w Austro-Węgrzech.

Grösste Pflugfabrik
Oesterreich-Ungarns.

Pługi, kultywatory, brony,
jakoteż wszelkie narzędzia
do obrabiania ziemi.

Niedościgniona konstrukcja,
pierwszorzędny materiał.

Pflüge, Kultivatoren, Eggen,
sowie sämtliche Bodenbear-
beitungsgeräte.

Unerreichte Konstruktion,
erstklassiges Material.

317

GOLLESCHAUER PORTLAND-CEMENTFABRIK

Kalkgewerkschaft: Erzeugung von Ia Baukalk.

GOLLESCHAU (österr. Schlesien).**Goleszowska fabryka cementu Portlandzkiego**

Gwarectwo wapienne: wyrób wapna budowlanego pierwszej jakości.

GOLESZÓW (Śląsk austr.).

311

Lohnzahlungen und Arbeitsausweisen, der Verwendung und Schulausbildung der jugendlichen Hilfsarbeiter, wie auch des gegenseitigen Verhältnisses zwischen dem Fabrikanten und den Arbeitern.

Der Amtsbereich der Fabriksinspektoren wird in zwei Aufsichtsbezirke geteilt und zwar: der Aufsichtsbezirk mit dem Amtssitze in Lublin umfasst die Kreise: Biłgoraj, Chełm, Hrubieszów, Janów, Kozienice, Krasnostaw, Lubartów, Lublin, Opatów, Puławy, Radom, Sandomierz, Tomaszów, Wierzbnik und Zamość; dagegen umfasst der Aufsichtsbezirk mit dem Amtssitze in Kielce die Kreise: Busk, Dąbrowa, Jędrzejów, Kielce, Końsk, Miechów, Noworadomsk, Olkusz, Opoczno, Pinczów, Piotrków und Włoszczowa. (Kmg. des M. G. G. vom 12. September 1916, V. Bl. Nr. 104).

Arzneibezug aus dem deutschen Reich. Alle an deutsche Firmen und an solche des deutschen Okkupationsgebietes, seitens der Apotheker im k. u. k. Okkupationsgebiete in Polen zu richtenden Bestellungen sind bei der Warenverkehrszentrale im Wege des zuständigen Kreis-

robotniczych, nad sposobem użycia i wykształcenia szkolnego młodocianych pomocników, jak i nad obopólnym stosunkiem pomiędzy fabrykantami i robotnikami.

Zakres działania inspektorów fabrycznych obejmuje na razie dwa okręgi nadzorcze a mianowicie: okręg nadzorczy z siedzibą urzędową w Lublinie obejmuje obwody: Biłgoraj, Chełm, Hrubieszów, Janów, Kozienice, Krasnostaw, Lubartów, Lublin, Puławy, Opatów, Radom, Sandomierz, Tomaszów, Wierzbnik i Zamość; tymczasem okręg nadzorczy z siedzibą urzędową w Kielcach obejmuje obwody: Busk, Dąbrowę, Jędrzejów, Kielce, Końsk, Miechów, Noworadomsk, Olkusz, Opoczno, Pinczów, Piotrków i Włoszczowa. (Obwieszc. W. J. G. z 12. września 1916, Dz. Rozp. Nr. 104).

Sprawdzanie środków lekarskich z państwa niemieckiego. Wszelkie podania o zamówienia do firm niemieckich i do niemieckich obszarów zajętych wnoszone być winny przez aptekarzy c. i k. obszarów zajętych do Zarządu obrotu towarowego po poprzednim przej-

**Die Handels- u. Gewerbekammer
in Wien I., Stubenring 10,**

erteilt allen Kaufleuten aus dem Okkupationsgebiet unentgeltlich Auskünfte über Zölle, Ausfuhrverbote u. Bezugsquellen oesterreichischer Erzeugnisse.

== Bureaustunden: 9-6 Uhr. ==

Telegrammadresse: Hagekammer.
Telephon 20494, 20495, 20496.

**Izba Handlowa i Przemysłowa
w Wiedniu I., Stubenring 10,**

udziela wszystkim kupcom z obszaru okupowanego bezpłatnych wiadomości o cłach, zakazach wywozu, źródłach zakupna wyrobów
:: austriackich. ::

== Godziny urzędowe: 9-6. ==

Adres telegraficzny: Hagekammer.
Telefon 20494, 20495, 20496.

319

Sämtliche Gesuche um Ausfuhrbewilligung aus dem k. u. k. Okkupationsgebiete in Polen in die Monarchie werden ausschliesslich von der k. u. k. Warenverkehrszentrale in Krakau als der allein zur Erteilung der Ausfuhrzertifikate kompetenten Stelle erledigt.

Eine Einsendung dieser Gesuche an eine andere Stelle hat nur eine **Verzögerung** der Erledigung zur Folge.

Wszelkie podania o zezwolenie wywozu z krajów okupowanych Królestwa Polskiego do Monarchii załatwia jedynie i wyłącznie c. i k. Zarząd obrotu towarowego w Krakowie, jako **wyłącznie** do wydawania certyfikatów wywozowych uprawniony.

Wysyłanie tych podań do innych władz pociąga za sobą tylko **zwłokę** w załatwieniu.

Handels- u. Kommissionshaus für Export & Import | dla eksportu i importu H. MITELMAN, NOWORADOMSK

Export und Import aller Bedarfsartikel aus und nach dem k. u. k. oesterreichisch ungarischen Okkupationsgebiete in Polen für eigene und fremde Rechnung. — Übernimmt Vertretungen von erstklassigen Häusern, zu koulantesten Bedingungen.

294 Erstklassige Referenzen.

Telegrammadresse: Mitelmann, Noworadomsk.

Dom komisowo-handlowy dla eksportu i importu H. MITELMAN, NOWORADOMSK

Eksport i import wszelkich towarów, z i do c. i. k. terenów okupowanych w Polsce, załatwia na rachunek własny i przyjmuje w komis. — Zastępuje pierwszorządne przedsiębiorstwa pod najdogodniejszymi warunkami.

Pierwszorządne polecenia.

Adres telegraficzny: Mitelmann, Noworadomsk.

kommandos zur Vidierung einzubringen. Die Bestellungen sind in drei mittels der Schreibmaschine hergestellten Papien vorzulegen und einzelne im Bestellungsbriefe angeführten Arzneiwaren alphabetisch zu ordnen. Derartige Briefe müssen in deutscher Sprache abgefasst sein oder muss ihnen eine deutsche Übersetzung beigegeben werden.

Alle zur Vidierung an die Warenverkehrszentrale einlangenden Bestellungen sind so mit einem an die zur Lieferung bestimmte deutsche Firma adressierten Briefumschlage zu versehen, dass sie von der Warenverkehrszentrale nach der Vidierung an die Post übergeben werden können. Zu diesem Zwecke haben die Besteller mittels einer Postanweisung 50 Heller an die Warenverkehrszentrale einzusenden, welcher Betrag zur Frankierung des Bestellungsbriefes verwendet wird. Die Bestellungen sollen nur für den zweimonatlichen Eigenbedarf des Apothekers berechnet sein und hat der Besteller eine diesbezügliche Erklärung, welche seitens des zuständigen Kreisarztes zu bestätigen ist, abzugeben. Um die Ausfuhrbewilligung der betreffenden Arzneien hat

zuerst durch eine Komende obwodowa. Zamówienia mają być przesłane w trzech egzemplarzach pisanych na maszynie, z alfabetycznym wymienieniem środków lekarskich w liście zamawiającym. Tego rodzaju listy muszą być wystylizowane w języku niemieckim, lub też dołączone być musi tłumaczenie niemieckie. Wszelkie nadechodzące do Zarządu obrotu towarowego zamówienia zaopatrzone być muszą dokładnym adresem ściśle oznaczonej niemieckiej firmy tak, aby Zarząd obrotu towarowego był w możności bezpośrednio po przejrzeniu przesłać na pocztę. W tym celu zamawiający przysłać mają Zarządowi obrotu towarowego przekazem pocztowym kwotę 50 hal., która użyta zostanie na opłacenie listu zamawiającego. Zamówienia obliczyć należy tylko stosownie do dwumiesięcznego zapotrzebowania aptekarza, zaś zamawiający ma dołączyć do listu poświadczenie, potwierdzone przez lekarza obwodowego. Prośbę o zezwolenie wywozu żądanych środków lekarskich wnieść musi firma niemiecka do dotyczących władz niemieckich, u której następuje zamówienie, zaś Zarząd obrotu towarowego postara się u władz austri-

Gemeinsame Filiale

der Kais. Kön. privilegirten

Oesterreichischen Länderbank
und Ungarischen Escompte-
u. Wechsler-Bank für Polen

Dąbrowa (Polen)

Telegramm Adresse:

Länderbank, Dąbrowa Polen

Bank- und Warenabteilung

Waren Einfuhr

Waren Ausfuhr

Filia wspólna

Ces. Król. Uprzyw.

Austryackiego Länderbanku
i Węgierskiego Banku Eskonto-
wego i Wymennego dla Polski

Dąbrowa (Polska)

Adres telegraficzny:

Länderbank, Dąbrowa Polen

Oddział bankowy i towarowy

Przywóz towarów Wywóz towarów

Action Gesellschaft der **AUSTRIA** **Akcyjne towarzystwo**
Emallirwerke u. Metallwarenfabriken **fabryk emaliowych i metalowych**
CENTRALBUREAU: WIEN IX/1, LICHTENSTEINSTRASSE 22
BIURO CENTRALNE:

Fabriken: — Fabryki: BRUNN (Mähren), KNITTELFELD (Steiermark), BRUX (Böhmen)

Modernste Einrichtungen.

Arbeiteranzahl 4300.

Najnowocześniejsze urządzenia.

4300 robotników.

Telephon: Wien 13.639—20.228.

Telefon: Wien 13.639—20.228.

Neu errichtet:

Nowo urządzone

Ständige Auskunftstelle für alle Fragen der Kehrlichtbeseitigung.

Stale biuro informacyjne dla usuwania odpadków i śmieci.

Erzeugnisse: Rohe, emaillierte, verzinnte Kochgeschirre aller Art, verzinkte Artikel u. Militär-Artikel.

Wyroby: Zwykłe emaliowane, cynowane naczynia do gotowania i wszelkiego rodzaju artykuły ocynowane i artykuły wojskowe.

225

die deutsche Firma, an welche die Bestellung gerichtet ist, bei den zuständigen deutschen Behörden anzusuchen.

Die Warenverkehrszentrale wird die einschlägige Durchfuhrbewilligung durch Oesterreich bei den österreichischen Behörden erwirken. (M. G. G. vom 22. November 1916, D. Nr. 116142).

Ausgabe der in Österreich zurückbehaltenen Reisebagagen. Das Lubliner Pressebüro teilt mit, dass laut amtlicher Bekanntmachung das österreichische Eisenbahministerium die Ausgabe des, an die im Okkupationsgebiete Polens ansässigen Personen gehörigen Reisegepäckes bewilligt hat, falls die Inhaber desselben sich als dazu berechtigt ausweisen, die entfallende Gebühr entrichten und die allgemeinen Zollbedingungen erfüllen werden. Die Interessenten haben sich an die Staatsbahndirektion in Wien, Bergungskommission, Westbahnhof, Hauptgebäude zu wenden, und dort die Bagage- oder Abnahmsquittungen vorzulegen. Eine Zusammenstellung aller dieser in Wien aufbewahrten Bagagen, welche eben bearbeitet wird, wird in nächster Zeit zur Veröffentlichung gelangen.

acklich o zezwolenie przewozu przez Austrię. (W. J. G. z 22. listopada 1916, D. Nr. 116142).

Wydawanie bagaży podróжных, zatrzymanych w Austrii. Biuro prasowe donosi, że w myśl urzędowego obwieszczenia zezwoliło austriackie ministerstwo kolei na wydawanie bagaży podróжных, będących własnością osób zamieszkałych w zajętych obszarach Polski, jeżeli osoby te wykażą się należytem uprawnieniem do odbioru i uiszcza przypadającą należytość oraz wypełnią ogólnie obowiązujące przepisy cłowe. Interesowani mają zwrócić się do Dyrekcji Kolei państwowych w Wiedniu, Oddział Przechowawczy, Dworzec Zachodni, gmach główny i przedłożyć tam kwity bagażowe lub odbiorcze. Sporządzany właśnie spis wszystkich tych bagaży przechowywanych w Wiedniu będzie wkrótce ogłoszony.

Schuhcreme, Schuhwichse, Lederfette, Waffenfette, Parkettpasta, Metallputzmittel — liefert in jeder Menge bester Qualität und zu günstigen Preisen

**„SOLO“, Zündwaren- & Wichsefabriken Aktien Gesell.,
 Wien I., Hohenstaufengasse 6.**

Grösste Fabrik dieser Branche.

Pasta na buty, czernidła, tłuszcze na skóry i broń, pasta na posadzki, czyszcidła metali — dostarcza w każdej ilości, najlepszej jakości i po umiarkowanych cenach

**„SOLO“, T. A. fabryk towarów zapalnych i smarowideł,
 Wiedeń I., Hohenstaufengasse 6.**

Największa fabryka tego rodzaju.

Wirtschaftliche Mitteilungen aus dem kaiserl. deutschen Okkupationsgebiete in Polen.

Freigabe der Station Pienki für den öffentlichen Güterverkehr in Wagenladungen. Mit Gültigkeit vom 5. Dezember 1916 wurde die an der Strecke Illowo—Modlin gelegene Station Pienki für den öffentlichen Güterverkehr in Wagenladungen freigegeben. („Gem. Tar. u. Verk. Anz.“ vom 7. Dezember 1916).

Freigabe der Station Woronowo für den öffentlichen Wagenladungsverkehr. Die Station Woronowo wurde für den öffentlichen Wagenladungsverkehr freigegeben. (M. G. D. der Eis. Warschau V 18 V Nr. 1111 vom 3. Dezember 1916).

Postverkehr der k. u. k. Okkupationsgebiete in Serbien und Montenegro mit dem Generalgouvernement Warschau. Vom 10. November 1916 an wurde der Postverkehr zwischen dem k. u. k. Okkupationsgebiete in Serbien und Montenegro einerseits und dem Generalgouvernement Warschau andererseits zugelassen. Für diesen Verkehr gelten die gleichen Bedingungen, wie für den Verkehr zwischen den genannten Okkupationsgebieten und Deutschland. Die Korrespondenzen im Verkehre mit Deutschland und dem Generalgouvernement Warschau dürfen bis auf weiteres nur in deutscher Sprache abgefasst sein. (Kmg. des A. O. K. vom 7. November 1916, Tel. Nr. 48870/A. O. K.).

Polnische Agrarbank. Diese im Monate Juli 1916 ins Leben getretene Bank veröffentlichte soeben den ersten Geschäftsbericht über die Zeit vom 1. Juli bis 1. November 1916. Ausser der Hauptanstalt in Warschau befinden sich noch drei Filialen in Płock, Lublin und Kalisz in Betrieb.

Bis jetzt wurden an Darlehen 2425 Millionen Rubel bewilligt, davon 1583 Millionen gegen hypothekarische und 0.838 Millionen Rubel gegen sonstige Sicherheiten. Zur Auszahlung gelangten an 47 Darlehensnehmer 1.147

Wiadomości gospodarcze z niemieckich obszarów zajętych Polski.

Oddanie stacyi Pienki dla publicznego obrotu towarowego dla ładunków całowozowych. Z dniem 5. grudnia 1916 oddana została dla publicznego obrotu towarowego dla ładunków całowozowych stacya Pienki położona na linii Illowo—Modlin. („Gem. Tar. u. Verk. Anz.“ z 7. grudnia 1916).

Oddanie stacyi Woronowo dla publicznego obrotu ładunkami całowozowymi. Stacya Woronowo oddana została dla publicznego obrotu ładunkami całowozowymi. (M. G. D. der Eis. Warschau V. 18 V. Nr. 1111 z 3. grudnia 1916).

Obrót pocztowy c. i k. obszarów zajętych Serbii i Czarnogóry z Jeneralnem Gubernatorstwem Warszawskiem. Z dniem 10. listopada 1916 r. dopuszczony został obrót pocztowy między c. i k. obszarami zajętymi Serbii i Czarnogóry a Jeneralnem Gubernatorstwem Warszawskiem. Podobne warunki dotyczą tegoż obrotu jak obrotu między wyżej wymienionymi obszarami zajętymi a Niemcami. Korespondencje w obrocie z Niemcami i Jeneralnem Gubernatorstwem Warszawskiem mogą być wystylizowane i nadal jedynie w języku niemieckim. (Obwieszcz. N. D. A. z 7. listopada 1916, Tel. Nr. 48870/N. D. A.).

Polski bank rolniczy. Powołany do życia w lipcu b. r. bank rolniczy ogłosił niebawem pierwszy bilans handlowy za czas od 1. lipca b. r. do 1. listopada b. r. Prócz głównej siedziby w Warszawie, istnieją jeszcze trzy filie w Płocku, Lublinie i Kaliszu.

Dotychczas udzielił bank pożyczek w kwocie 2425 milionów rubli, z czego 1583 milionów za ubezpieczeniem hipotecznem a 0.838 milionów rubli w innej formie. 47 pożyczkowców otrzymało wypłaty w kwocie 1.147 milionów rubli. W niemieckim obszarze zajętym największe kwoty otrzymały obwody: Sochaczew 164850 rubli, zaś Grojec 68800 rubli; w au-

Patentierte

**Siderosthen-
Lubrose**

die einzig sicher wirkende

ROSTSCHUTZFARBE.

Der beste Konservierungsanstrich
für: Zement, Beton, Mauerwerk, Holz.
Schwarz und in allen Farben streich-
fertig. Bohrcreme, Fussbodencreme
und andere chemische Produkte.

Man verlange ausführliche Prospekte.

**Siderosthen-Lubrose-Werke
Dr. ZIMMER & Comp.**

Gesellschaft m. b. H.

Wien I., Franz-Josefskai Nr. 5.

Patentowana

**lubroza
syderostowa**

Jedyna i niezawodna

farba przeciwko rdzy.

Najlepsza powłoka dla konserwacyi
cementu, betonu, murów i drzewa.
Gotowa do użycia w kolorze czar-
nym lub dowolnym. Kremy do wier-
ceń i podłóg, oraz inne produkty chem.

Proszę żądać szczegółowych prospektów.

**Fabryki lubrozy syderostowej
Dr. ZIMMER i Ska.**

Tow. z ogr. odp.

Wiedeń I., Franz-Josefskai Nr. 5.

Millionen Rubel. Die meist bedachten Kreise im deutschen Besetzungsgebiet sind die Kreise Sochaczew mit 164.850 Rubel und Grojec mit 68.800 Rubel; im österreichischen Besetzungsgebiete Krasnostaw mit 236.000 Rubel, Chełm mit 67.000 Rubel und Radom mit 40.000 Rubel. Es fanden also jene Kreise, die durch den Krieg am stärksten gelitten haben, auch bei den Darlehen die meiste Berücksichtigung. Die Bank hat das Recht Obligationen auszugeben. Auf diese hat sie bis jetzt 339.000 Rubel eingenommen. Auf feste Termine sind bei der Bank 700.000 Rubel eingezahlt, davon 320.000 Rubel gegen halbjährige Kündigung, der Rest auf längere Zeit.

Hebung der Viehzucht im Königreich Polen. Zur Hebung der Viehzucht im Königreich Polen nach dem Kriege wurde in der Viehsektion der Zentralen Landwirtschaftlichen Gesellschaft bei deren letzten Beratung auf Antrag des Referenten Makomaski in Erwägung gezogen, im Frieden zwecks möglichst rascher und billiger Vervollständigung des eigenen Viehstandes Kühe aus Russland und hochwertige Zuchtbullen aus Deutschland zu beziehen und durch Kreuzung allmählich eine eigene, leistungsfähige Rasse zu züchten. Auch soll die Schafzucht und dabei die im Lande heimischen Bauernsorten berücksichtigt werden. Auch der Schweinezucht müsste ein besonderes Augenmerk zugewiesen werden. Die Sektion beschloss, den Rat der Zentralen Landwirtschaftlichen Gesellschaft um Bildung einer Delegation zu ersuchen, die sofort die Grundsätze für die künftige Tätigkeit in dieser Richtung ausarbeiten soll.

Ein- und Ausfuhr von Waren und Vieh für das Gebiet des Oberbefehlshabers Ost. Die Einfuhr von Waren ist grundsätzlich soweit nicht schon für Deutschland besondere Ausfuhrverbote bestehen, erlaubt. Verboten ist die Einfuhr namentlich von Brantwein, Zigaretten, Feinschnitt-Tabak, Rohtabak, Zündhölzern, Sacharin, Salz, Lebensmitteln und unentbehrlichen Lebensbedürfnissen, wie Lichte, Seife, Soda usw. Vorstehende Gegenstände dürfen nur durch den Oberbefehlshaber Ost, die Heeresverwaltung, die Bezirksverwaltungen (Wirtschaftsabtei-

stro-węgierskim obszarze zajęтым Krasnostaw otrzymał kwotę 236000 rubli, Chełm 67000 rubli oraz Radom 40000 rubli. Z zestawienia tego widzimy, że głównie te obwody uwzględnione zostały, które przez wydarzenia wojenne najwięcej ucierpiały. Bank ma również prawo wydawania obligacyi. Na te wpłynęło do banku dotychczas 339000 rubli. Na stałe czasokresy wypłacono 700000 rubli, z czego 320000 rubli za półrocznem wypowiedzeniem, reszta na dłuższy czasokres.

Podniesienie hodowli bydła w Królestwie Polskiem. W sekcji bydłowej Centralnego rolniczego Towarzystwa gospodarczego w sprawie hodowli bydłowej po wojnie, podniósł głos na ostatniej naradzie referent Makomaski w kwestyi jak najszybszego i taniego w czasie pokoju uzupełnienia własnego stanu bydłowego a to przez sprowadzenie krów z Rosyi zaś rasowych buhajów z Niemiec, by w ten sposób stopniowo stworzyć własną, zdolną rasę. Również ma być uwzględnioną hodowla owiec i w kraju rodzime gatunki włościańskie; ma się zwrócić także baczna uwagę na hodowlę świń. Sekcja postanowiła wezwać radę Centralnego rolniczego Towarzystwa gospodarczego do stworzenia delegacyi, któraby mogła natychmiast opracować w tym kierunku główne zarysy przyszłej działalności.

Przywóz i wywóz towarów i bydła do — i z obszarów Głównodowodzącego Wschodem. Przywóz towarów jest zasadniczo dozwolony, o ile już nie istnieją szczególne zakazy wywozu dla Niemiec. Zabroniony jest przede wszystkim przywóz wódki, papierosów, lepszego tytoniu, surowego tytoniu, zapalek, sacharyny, soli, środków żywnościowych i niezbędnych potrzeb życiowych, jak: artykuły świetlne, mydło, soda itp. Wyżej wymienione artykuły wprowadzone być mogą jedynie przez Głównodowodzącego Wschodem, Zarząd wojskowy, zarządców powiatowych (oddziały gospodarcze, surowców i handlowe), komendantów obwodowych i miejskich. Zresztą sprowadzać można papierosy, tytoń i zapalki wyjątkowo tylko wówczas, jeżeli przeznaczone są jako podar-

FILIALE

DER K. K. PRIV. ÖSTERREICHISCHEN
CREDIT-ANSTALT
FÜR HANDEL u. GEWERBE
IN LUBLIN.

AKTIEN KAPITAL K 170,000.000
RESERVEFONDS ÜBER K 100,000.000
ZENTRALE IN WIEN
FILIALEN IN ALLEN GROSSEREN
STADTEN DER MONARCHIE.

BESORGT SÄMTLICHE IN DAS BANK-
FACH EINSCHLÄGIGEN TRANSAK-
TIONEN.

FILIA

C. K. UPRZYW. AUSTRYACKIEGO
ZAKŁADU KREDYTOWEGO
DLA HANDLU i PRZEMYSŁU
W LUBLINIE.

KAPITAŁ AKCYJNY K 170,000.000
FUNDUSZE REZERWOWE PRZESZŁO
K 100.000.000
ZAKŁAD CENTRALNY W WIEDNIU
FILIE WE WSZYSTKICH ZNACZNIEJ-
SZYCH MIASTACH MONARCHII.

ZAŁATWIA WSZELKIE CZYNNOŚCI
WCHODZĄCE W ZAKRES DZIAŁAL-
NOŚCI BANKOWEJ.

lungen, Rohstoff- und Handelsabteilungen) und die Kreis- und Stadthauptleute eingeführt werden. Im übrigen dürfen Zigaretten, Tabak- und Zündhölzer ausnahmsweise dann eingeführt werden, wenn sie zu Liebesgaben für deutsche oder verbündete Truppen gehören, oder für den eigenen Verbrauch von Angehörigen der verbündeten Armeen oder der Verwaltungen bestimmt sind, oder dem Reiseverbrauche von Reisenden bis zu einer Höchstgrenze dienen. Die Ausfuhr von Waren und Vieh ist grundsätzlich verboten. Ohne Ausfuhrgenehmigung dürfen alle Warensendungen des Oberbefehlshabers Ost, der Heeresverwaltung, der Bezirksverwaltungen (Wirtschaftsabteilungen, Rohstoff- und Handelsabteilungen), der Kreis- und Stadthauptleute ausgeführt werden; ferner geringe Mengen von Lebensmitteln, welche Heeresangehörige entweder beim Urlaub zum eigenen Bedarf in die Heimat mitnehmen oder an ihre Angehörigen in die Heimat versenden. Mit besonderer Ausfuhrgenehmigung des Kreis- oder Stadthauptmanns dürfen durch die Zivilbevölkerung ausgeführt werden: Geflügel jeder Art, Eier, Milch, Butter, frisches Fleisch, Wurst, Schinken, Speck bis zu einem Gewicht von 10 Pfund; Fische, Krebse, Gemüse, Pilze, versteuerte Tabakerzeugnisse. Für die Ausfuhr sonstiger, vorstehend nicht genannter Gegenstände ist die Ausfuhrgenehmigung des Oberbefehlshabers Ost erforderlich. („Voss. Zeit.“ vom 28. November 1916).

ki dla wojsk niemieckich lub sprzymierzonych, dla własnego użytku osób wojsk sprzymierzonych lub zarządów, albo służą dla użytku podróznego podróżującym, lecz tylko w oznaczonej ściśle wysokości. — Wywóz towarów i bydła jest zasadniczo wzbroniony. Bez szczególnego zezwolenia może wywóz nastąpić jedynie za pośrednictwem Głównodowodzącego Wschodem, Zarządu Wojskowego, zarządów powiatowych (Oddziały gospodarcze, surowców i handlowe), komendantów obwodowych i miejskich, zaś dozwolony jest wywóz mniejszych ilości środków żywnościowych, zabieranych przez osoby wojskowe do ojczyzny, lub też przez tychże wysyłanych rodzinom w kraju. Za szczególnym zezwoleniem wywozowem komendanta obwodowego lub miejskiego możliwym jest wywóz o ciężarze 10 funtów drobiu wszelkiego rodzaju, jaj, mleka, masła, świeżego mięsa, kiełbas, szynki, słoniny; ryb, raków, jarzyn, grzybów i opodatkowanych wyrobów tytoniowych. Do wywozu innych, bliżej niewymienionych artykułów potrzeba zezwolenia wywozowego Głównodowodzącego Wschodem. („Voss. Zeit.“ z 28. listopada 1916).

POLDIHÜTTE

WIEN, III.

INVALIDENSTRASSE 5-7

WERKZEUGSTAHL

**STAHL FÜR STEINBE-
ARBEITUNGSWERK-
ZEUGE**

**KONSTRUKTIONS-
STAHL**

SCHWEISZSTAHL

HUTA POLDI

WIEN, III.

INVALIDENSTRASSE 5-7

STAŁ NARZĘDZIOWA

**STAŁ NA NARZĘDZIA
DO OBRÓBKİ KA-
MIENI**

**STAŁ KONSTRUK-
CYJNA**

STAŁ SPAWALNA

Ausländische Ausfuhrbewilligungen.

DEUTSCHLAND: Bis zum 25. Dezember 1916 ohne besondere Ausfuhrbewilligung: Kinderspielzeug aller Art und Teile davon, auch Christbaumschmuck. (Soweit Sendungen der genannten Waren mehr als 2 kg Kupfer, Zinn, Aluminium, Blei, Antimon, Nickel oder Legierungen und Verbindungen dieser Metalle enthalten, ist eine Bescheinigung der zuständigen Handelskammer darüber beizubringen, dass die Waren aus nicht beschlagnahmten Beständen der genannten Metalle hergestellt worden sind. („Gem. Tar. u. Verk. Anz.“ vom 4. Dezember 1916).

Zagraniczne zezwolenia wywozowe.

NIEMCY: Do 25. grudnia 1916 bez specjalnego zezwolenia wywozowego: zabawki dziecinne wszelkiego rodzaju i części tychże, także ozdoby na choinki. (O ile przesyłki wymienionych towarów zawierają więcej niż 2 kg miedzi, cyny, aluminium, ołowiu, antymonu, niklu albo przymieszki i połączeń tychże metali, należy wówczas dołączyć poświadczenie odnośnej Izby handlowej, że towary nie zostały sporządzone z zajętych zapasów wymienionych metali. („Gem. Tar. u. Verk. Anz.“ z 4. grudnia 1916).

BULGARIEN: Wolle bis zu einer Höhe von 20.000 q; Kuh- und Ziegenhaar, Lederabfälle, Altgummi, Koks, Erze aller Art, Altmetalle, Kupfer, Nickel, Blei und Messing, Schaffleder bis zu einer Menge von 200.000 Stück, Schaffelle bis zu 100.000 Stück, Lammfelle bis 600.000 Stück, Wildhäute, Eier bis zu 3000 Tonnen und Rübenabfälle in der gleichen Menge, Kerne von Pflaumen, Melonen und Kürbis, Mandeln-Opium, Rückstände aus der Erzeugung von Pflanzenfett, Knochen, Knochenmehl, Blut, Mohn und Anis. (Das Zentralkomitee für Wirtschaftspflege).

DÄNEMARK: Kalbfelle. (Die Ausfuhr von Kalbfellen kann nur über Kopenhagen, Odense, Aarhus und Aalborg und nur unter der Vorraussetzung stattfinden, dass die Felle bei einer Berichtigung durch Fachkundige als ausfuhrberechtigt befunden worden sind. Wegen dieser Untersuchung hat man sich 4 Tage vorher an den Gemeinsamen Ausschuss der Grosshändlersozietät und des Industrierats zu wenden. (Bkg. des Just. Min. vom 15. November 1916); Rinder, Schafe und Ziegen, über Slagelse und Hobro (Bkg. des Just. Min. vom 17. November 1916).

NIEDERLANDE: Sauerkraut. („Nederlandsche Staatscourant Nr. 271 vom 17. November 1916); Mohrrübensamen. (Bericht Kais. Gen. Kons. Amsterdam).

BULGARYA: Welfa do wysokořci 2000 mq; włořie z krów i kóz, odpadki skór, stara guma, kokony, rudy wszelkiego rodzaju, metale stare, miedź, nikiel, ołów i msiadz, skóra owcza w ilořci 200.000 sztuk, skóry owcze w ilořci 100.000 sztuk, skóry jagnięce w ilořci 600.000 sztuk, nieoprawione skóry dzierzyny, jaja w ilořci 3000 ton i odpadki buraków w teźe ilořci, ziarna sliw, melonów i dyni, opium z migdałów, pozostałořci z wytworów tłuřczu rořlinnego, kořci, mąka kořciana, krew, mak i anyź. (Komitet centr. dla opieki gosp.).

DANIA: Skórki cielęce (Wywóz skór ek cielęcych nastąpić moźe jedynie przez Kopenhagę, Odense, Aarhus i Aalborg i to pod warunkiem, że skóry po przejrzeniu przez rzeczoznawców uznane zostaną jako wolne do wywozu. Celem przeprowadzenia wzmiankowanych oględzin naleźy się zwrócić, przynajmniej 4 dni przed wywozem, do wspólnego wydziału związku hurtowników i rady przemysłowej). (Obwieszcz. min. spr. z 15. listopada 1916); bydło rogate, owce i kozy przez Slagelse i Hobro (Obwieszcz. min. spr. z 17. listopada 1916).

NIDERLANDY: Kapusta kwařna („Nederlandsche Staatseourant“ Nr. 271 vom 17. November 1916); nasiona marchewki (Donies. ces. Jen. Kons. w Amsterdamie).

INTERNATIONALE TRANSPORTE

SCHENKER & Co., WIEN, I. HOHER MARKT 12.

Filialen: Adrianopol, Ala, Antwerpen, Aussig, Belgrad, Berlin, Braila, Bregenz, Bremen, Brünn, Bucarest, Buchs, Budapest, Constantinopol, Dedeagh, Eger, Fiume, Galatz, Gumuldjina, Hamburg, Lindau, London, Mannheim, München, Nürnberg, Oderberg, Olmütz, Passau, Peri, Philippopol, Pilsen, Prag, Romanshorn, Rotterdam, Salonique, Sofia, Steinschöna u, Stuttgart, Szczakowa, Tetschen, Triest, Agence Schenker, Paris, Frankfurt a. M.

301

REISEBURO: Wien, Prag, Bozen.

Spezialverkehr nach den okkupierten Gebieten Russisch-Polens von der österr.-ungar. Monarchie u. von den neutralen Staaten. Verzollungen in Szczakowa, Rozwadów, Nadbrzezic, Bełzec u. Sokal.

Ausfuhr- und Durchfuhrverbote.

BULGARIEN: Häute von Rindvieh, Pferden und Ziegen; Weizen, Hirse, Hafer, Gerste, Kleie, Bohnen, Reis und Linsen; Obst jeder Art, Harz, Wein, Sesam, Raps und Pflanzenfett (Das Zentralkomitee für Wirtschaftspflege).

DÄNEMARK: Phosphorsäure (Bkg. vom 18. November 1916).

NIEDERLANDE: Lebende junge Hähne (Vdg. vom 19. Oktober 1916); Fische aller Art (mit Ausnahme von Salm, Aal, kontrollierten Sardellen, Weich- und Schaltieren und allen Süßwasserfischen, soweit diese Fischarten nicht gebacken sind). (Kön. Vdg. vom 22. November 1916); Gewürze und Riechstoffe (Kais. Gen. Kons. Amsterdam vom 12. November 1916); Magerkäse (Korr. Bureau); Glasscherben, Seide und Kunstseide (Pest. Ll. vom 28. November 1916); Kohlrüben und Pferderüben (Ber. des Kais. deutsch. Gen. Kons. Amsterdam vom 13. November 1916).

NORWEGEN: Viehhaar, Rosshaar, Rossmähnen und Schweinsborsten („Landw. Depart.“ vom 22. November 1916).

Zakazy wywozu i przewozu.

BULGARYA: Skóry nieoprawione z bydlat koni i kóz; pszenica, proso, owies, jęczmień, otręby, fasola, ryź i soczewica; owoce wszelkiego rodzaju, żywica, wino, len Panny Maryi, rzepak i tłuszcz rořlinny (Komitet centr. dla opieki gosp.).

DANIA: Kwas fosforowy (Obwieszcz. z 18. listopada 1916).

NIDERLANDY: Młode żywe kury (Rozp. z 19. października 1916); ryby wszelkiego rodzaju (z wyjątkiem łosia, węgorza, sardelek, mięczaków i skorupiaków i wszelkich ryb słodkich wód, o ile ryby te nie są wypiekane) (Król. rozp. z 22. listopada 1916); korzenie i pachnidła (Ces. Jen. Kons. w Amsterdamie z 12. listopada 1916); ser chudy (Biuro koresp.); naczynia szklane, jedwab i jedwab sztuczny (Pest. Ll. z 28. listopada 1916); rzepaki i buraki końskie (Donies. ces. niem. Jen. Kons. w Amsterdamie z 13. listopada 1916).

NORWEGIA: Włořie bydłęce, końskie, grzywy końskie i szezęci swińska („Landw. Depart.“ z 22. listopada 1916).

SCHWEDEN: Erz, mit Ausnahme von Eisenerz und Zinkerz; Birkenholz, unbearbeitet, gesägt oder behauen; Molybdäneisen, Titaneisen, Nিকেisen, Kobalteisen, Kadmieisen, Eisenbahnschienen, Strassenbahnschienen, Schnelldrehstahl, Wolfram, Vanadium, Kobalt, Mangan, Molybdän, Kadmium, sowie Legierungen, mit Ausnahme von Eisenlegierungen, in welchen diese Metalle enthalten sind, ebenso Arbeiten daraus; Spiegeleisen und Mangan Eisen, Chromeisen, Vanadineisen, Kupfer und daraus mit Zink, Zinn oder anderem unedlen Metall hergestellte Legierungen, wie Messing, Bronze, Neusilber, Britanniametall u. a.; Aluminium, Antimon, Chrom, Nickel, sowie Legierungen, mit Ausnahme von Eisenlegierungen, in welchen diese Metalle enthalten sind, wie: ex 897 und 953, unbearbeitet und roh, ebenso Anoden und Schrott, Platten oder Band, Stangen; Schlaglot, Nägel und Niete, ebenso Bolzen, Röhren, Draht, gewalzt oder gezogen, ebenso Seile, Kabel und Schnüre aus solchem Draht gedreht, mit oder ohne Isolierung, Wasser- und andere Behälter, Decken, Küchen- und andere Haushaltsgefäße. (Königl. Vdg. vom 10. November 1916.)

FRANKREICH: Seide in Kokons, roh, bearbeitet oder gedreht, gefärbt, Wergseide; Steckmuschelseide Posamenterie, Seidenkurzwaren und andere Kunstseide; Gewebe aus Seide, Flockseide, rein oder gemischt mit anderen Textilstoffen und Gewebe aus allen Sorten Kunstseide. (Dekret vom 3. Oktober 1916).

ITALIEN: Kokons, Seidenabfälle, aller Art, roh, kardiert oder gekämmt; andere als die oben genannte Rohseide, abgekochte oder gefärbte Seide, Gespinste aus Abfallseide, ferner Gewebe aus reiner oder mit anderen Spinnstoffen gemischter Seide oder Seidenabfällen, Tussahseide, Steckmuschelseide (seta marina), Kunstseide und Abfälle von solchen, auch verarbeitet mit Ausnahme von Organsine und Trame. („Gazetta ufficiale“ vom 13. Oktober 1916.)

SZWECYA: Ruda, z wyjątkiem rudy żelaznej i rudy cynkowej; brzezina nieobrobiona, piłowana lub cięta; żelazo molibdenu, żelazo tytana, żelazo niklowe, żelazo kobaltowe, żelazo kadmowe, szyny kolejowe, szyny tramwajowe, stal szybkoSprawna, wolfram, wanad, kobalt, mangan, molibden, kadmium, jakoteż przymieszki, z wyjątkiem przymieszek żelaza, zawierających te metale, jak i wyroby z tychże; surowiec zwierciadlisty i żelazo manganowe, żelazo chromowe, żelazo wanadowe, miedź, także z cynkiem, cyną i innymi nieszlachetnymi metalami sporządzone przymieszki, jak mosiądz, bronz, nowe srebro, bronz angielski i t. p.; aluminium, antymon, chrom, nikiel jakoteż przymieszki, z wyjątkiem przymieszek żelaznych, zawierających te metale: z 897 i 953 nieobrobione i surowe, także anoda i śrut, płyty lub taśmy, pręty, lut złotniczy, gwoździe i zakówki, także kołki żelazne, rury, drut, walcowany lub ciągniony, również liny, kable i sznury z takiegoż drutu kręcone, bez lub z izolacją, zbiorniki wodne lub inne, deki, naczynia kuchenne lub inne dla gospodarstwa domowego. (Król. rozp. z 10. listopada 1916).

FRANCYA: Jedwab w kokonach, surowy, obrobiony albo zawijany, farbowany, jedwab zgrzebnny; jedwab tulejkowy muszlowy (bronzowy jedwab muszlowy); jedwab do szycia, haftu, do szmuklerstwa, resztki jedwabne i jedwab sztuczny; tkanina z jedwabiu, jedwab z odziewu, czysty lub mieszany z innymi materyami z przędzy i tkanina ze wszelkich gatunków sztucznego jedwabiu (Dekret z 3. października 1916).

WŁOCHY: Kokony, odpadki jedwabiu wszelkiego rodzaju, surowe, zgrzebne lub czesane; inne niż wymienione wyżej jedwab surowy, przegotowany lub farbowany jedwab, przędzy z odpadków jedwabnych, dalej tkanina z czystego lub z innymi materyami zmieszanego jedwabiu lub odpadków jedwabnych, jedwab tussa, muszlowy, jedwab tulejkowy (seta marina), jedwab sztuczny i odpadki tegoż, także przerobiony, z wyjątkiem arganzy i grubego jedwabiu używanego na osnowę. („Gazetta ufficiale“ z 13. października 1916).

Die k. u. k. Warenverkehrszentrale Krakau besorgt das Inkasso der Forderungen von österreichischen und ungarischen Gläubigern im k. u. k. Okkupationsgebiete in Polen.

C. i k. Zarząd obrotu towarowego w Krakowie podejmuje się ściągania wierzytelności austriacko-węgierskich na c. i k. obszarach okupowanych Królestwa Polskiego.

Adressen:

- K. u. k. Warenverkehrszentrale Krakau, Długa, Telefon 3582. Empfangstunden 9¹/₂—12¹/₂ vorm. ausgenommen Sonn- und Feiertage.
- K. u. k. Auskunftstelle Krakau, Hauptring 19, Telefon 3538.
- K. u. k. Auskunftstelle Radom, Lubelska 73. Telefon durch Anruf.
- K. u. k. Auskunftstelle Rzeszów, Słowackiego 6, Telefon 103.
- K. u. k. Auskunftstelle Lemberg, Akademicka 17. Telefon 442.
- Gemeinsame Expositur der k. u. k. Warenverkehrszentralen Wien I. Stubenring 10 (Gebäude der Handels- und Gewerbekammer). Telefon Nr. 12526.
- Gemeinsame Expositur der k. u. k. Warenverkehrszentralen Budapest V. Szemere ut. 10 (Gebäude der Handels- und Gewerbekammer). Telefon Nr. 7—62.

Adresy:

- C. i k. Zarząd obrotu towarowego Kraków, ul. Długa 1, Telefon 3582. godziny urzędowe od godz. 9¹/₂—12¹/₂ przedpoł., z wyjątkiem niedziel i świąt.
- C. i k. Urząd wywiadowczy Kraków, Rynek główny 19, Telefon Nr. 3538.
- C. i k. Urząd wywiadowczy Radom, ul. Lubelska 73. Telefon za zgłoszeniem.
- C. i k. Urząd wywiadowczy Rzeszów, ul. Słowackiego 6. Telefon 103.
- C. i k. Urząd wywiadowczy Lwów, ul. Akademicka 17. Telefon 442.
- Wspólna ekspozytura c. i k. Zarządów obrotu towarowego Wiedeń 1. Stubenring 10 (Gmach Izby handlowej i przemysłowej). Nr. telefonu 12526.
- Wspólna ekspozytura c. i k. Zarządów obrotu towarowego Budapeszt V. Szemere ut. 10. (Gmach Izby handlowej i przemysłowej). Nr. telefonu 7—62.